

Perustuslakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisaloitelain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisaloitelain muuttamisesta (HE 57/2019 vp): Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Laura Nurminen, oikeusministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansalaisaloitelakia. Lakiin otettaisiin sääntely, joka on tarpeen EU:n uuden kansalaisaloiteasetuksen täydentämiseksi. Asetus edellyttää toimivaltaisia viranomaisia koskevan sääntelyn muuttamista. Lisäksi lakia muutettaisiin johtuen Väestörekisterikeskuksen tehtävien siirtämisestä perustettavalle Digi- ja väestötietovirastolle.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2020.

Esitykseen sisältyvissä säätämisyjärjestysperusteluissa lakiehdotuksia tarkastellaan perustuslain kansalaisaloitteita koskevan 53 §:n 3 momentin säännöksen kannalta.

Hallituksen käsityksen mukaan lakiehdotus katsotaan voitavan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksessä ehdotetaan otettavaksi kansalaisaloitelakiin säännös siitä, että Digi- ja väestötietovirasto toimisi toimialallaan EU-asetuksessa tarkoitettuna kansallisena yhteyspisteenä. Eurooppalaisen kansalaisaloitteen osalta toimivaltaisia viranomaisia koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin myös siten, että Digi- ja väestötietovirasto toimisi viranomaisena, jolla on toimivalta EU-asetuksessa tarkoitettu tavoin tarkastaa ja vahvistaa kerätyt tuenilmaukset, ja Liikenne- ja viestintävirasto puolestaan viranomaisena, jolla on toimivalta EU-asetuksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö PeVM 3/2019 vp

vahvistaa yksittäisen verkossa toteutettavan tuenilmausten keruujärjestelmän asianmukaisuus. Viranomaisten tehtäviin ei tulisi sisällöllisiä muutoksia, mutta Liikenne- ja viestintäviraston tehtävä muutettaisiin EU-asetuksesta johtuen määräaikaiseksi ottaen huomioon se, että myös EU-sääntelyä yksittäisistä verkkokeruujärjestelmistä sovelletaan vain aloitteisiin, jotka on rekisteröity viimeistään 31.12.2022. Esityksessä ehdotetaan kansalaisaloitelakiin teknisenä muutoksena myös, että viittaukset vanhaan EU-asetukseen muutettaisiin viittauksiksi uuteen EU-asetukseen. Teknisenä muutoksena ehdotetaan muutettavaksi kansalaisaloitelain 15 §:ssä oleva viittaus hallintolainkäyttölakiin (586/1996), joka on kumottu oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetulla lailla (808/2019).

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella perustuslakivaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Perustuslakivaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 57/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 22.11.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd
varapuheenjohtaja Antti Häkkänen kok
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Hilikka Kemppi kesk
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Mats Löfström r
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Tuula Väättäinen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mikael Koillinen